

Redegørelse om inspektion i Lån & Spar Bank A/S

Indledning

Finanstilsynet var i oktober-november 2018 på inspektion i Lån & Spar Bank A/S. Inspektionen var en ordinær undersøgelse, hvor de væsentligste risikoområder blev gennemgået ud fra en risikobaseret tilgang, og hvor der blev lagt størst vægt på de områder, der havde den største risiko.

Sammenfatning og risikovurdering

Bankens forretningsmodel er baseret på traditionelle bankforretninger med fokus på privatkunder, der samtidig er medlemmer hos bankens hovedaktionærer (organisationer og foreninger). Endvidere driver banken en svensk filial, der alene yder blanco-lån via en automatiseret internetplatform. Andelen af udlån til privatkunder udgjorde samlet set 89,3 pct. Banken finansierer således også et relativt mindre erhvervssegment, herunder liberale erhverv.

Banken har en lavere basisindtjening end gennemsnittet af gruppe 2 pengeinstitutterne. Forretningsmodellen forudsætter derfor, at banken fastholder en lav kreditrisiko. Banken har som et element i sine planer mulighed for i en presset situation at øge indtjeningen ved at sænke renten på bankens 5 procents konto, som tilbydes visse kunder.

Bankens udlånsvækst har de senere år været næsten dobbelt så høj som gennemsnittet for gruppe 2 pengeinstitutterne. Den høje udlånsvækst kan primært henføres til boligfinansiering i vækstområderne i København og omegn og i Aarhus samt til væksten i blanco-finansiering på det svenske marked.

Finanstilsynet gennemgik med baggrund i en af Finanstilsynet udarbejdet risikoanalyse i alt 226 udlån svarende til 4,4 pct. af bankens samlede udlån.

Gennemgangen af en stikprøve bestående af nye bevillinger til privatkunder viste, at halvdelen af bevillingerne var givet til kunder, der udviste visse

svaghedstegn. Dette var væsentligt mere, end banken selv havde vurderet og indberettet til Finanstilsynet. Banken fik derfor påbud om at sikre korrekt klassifikation samt om at analysere væsentlige risikofaktorer med henblik på at vurdere, om disse vægter tilstrækkeligt i klassifikationen af kunderne.

Bankens anvendelse af undtagelsesbestemmelserne i vejledningen om forsigtighed i kreditvurderingen ved belåning af boliger i vækstområder lå på et højt niveau. Endvidere havde banken på enkelte områder ikke i fornødent omfang dokumenteret, at vækstvejledningens bestemmelser blev overholdt, hvorfor banken fik påbud om at styrke denne dokumentation.

Finanstilsynet konstaterede, at bestyrelsens forhandlingsprotokol manglede en gengivelse af de overvejelser og drøftelser, som går forud for beslutninger, og banken fik påbud om at sikre dokumentationen heraf.

Bankens kreditpolitik lever ikke fuldt ud op til kravene i ledelsesbekendtgørelsen, og den er på enkelte områder ikke præcist formuleret. Endvidere rapporteres der ikke til bestyrelsen på alle typer overskridelser af kreditpolitikken. Banken fik derfor påbud om at udbygge og præcisere kreditpolitikken, ligesom der skal ske en fyldestgørende opsamling af og rapportering på efterlevelsen heraf til bestyrelsen.

Finanstilsynet konstaterede, at banken på erhvervssegmentet kun i mindre omfang overholdt kreditpolitikken bestemmelser om etablering af pant, hvorfor banken fik påbud om at følge sin kreditpolitik.

Banken havde ikke etableret rammer til styring af kreditspændsrisikoen og fik påbud om at etablere en sådan ramme og om, at kreditspændsrisikoen skal indgå i rapporteringen til bestyrelsen.

Banken var på inspektionstidspunktet det hårdest gearede danske pengeinstitut med en gearingsgrad (forholdet mellem kernekapitalen og de ikke risikovægtede eksponeringer) på 5,4. Bankens solvensbehov var opgjort til 9,2 pct. pr. 30. juni 2018 med en kapitalprocent på 16,6. Finanstilsynet vurderede, at solvensbehovet aktuelt var tilstrækkeligt forsigtigt opgjort. Banken hævede i november 2018 sit kapitalmål til 17,0 pct., og banken gennemførte i december 2018 en kapitalforhøjelse svarende til en forøgelse af kapitalprocenten på omkring 2,8 procentpoint.